



RAPPORT OVER DE ALGEMENE REKENINGEN 2017 VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Presentatie in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

2 oktober 2018



Een terugblik en een vooruitblik

Terugblik : 20 jaar geleden ...

BOEK VAN HET REKENHOF 1998

10e boek
met opmerkingen en informatie
voorgelegd aan het Vlaams Parlement

"Voor het eerst in de Vlaamse budgettaire geschiedenis, slaagde de Vlaamse Gemeenschap erin haar algemene rekening binnen de wettelijke termijn aan het Rekenhof voor te leggen. Dit resultaat betekende een eindpunt achter een jarenlange inhaalbeweging, waarbij administratie en Rekenhof samenwerkten."

begrotingsjaar	datum van voorlegging aan het Rekenhof	datum van afsluiting door het Rekenhof	datum van decreet houdende eindregeling van de begroting
1987	21.10.1993	01.03.1995	25.02.1997
1988	25.04.1995	23.01.1996	25.02.1997
1989	29.12.1995	20.08.1996	29.04.1997
1990	15.05.1996	10.09.1996	29.04.1997
1991	08.08.1996 ⁽³⁵⁾	22.10.1996	29.04.1997
1992	16.09.1996	08.01.1997	15.07.1997
1993	30.10.1996	18.02.1997	12.11.1997
1994	04.03.1997	09.07.1997	17.02.1998
1995	29.07.1997	26.11.1997	—
1996	24.12.1997	21.04.1998	—
1997	24.06.1998	29.09.1998	—



Vandaag: een strakke kalender die door alle partijen wordt gerespecteerd

- **Rekendecreet**

- **31 maart:** voorlegging van algemene rekeningen en jaarrekeningen rechtspersonen aan Rekenhof
- **30 juni:** rekeningenrapport Rekenhof aan Vlaams Parlement
- **31 oktober:** goedkeuring decreet algemene rekeningen door Vlaams Parlement

- **Afsprakennota 2017**

- **21 mei:** voorlegging van algemene rekeningen, geconsolideerde rekening en KSW-rapport aan Vlaams Parlement



Vooruitblik: “certificatie” vanaf de rekening 2020

= een samenvattend oordeel over de waarheidsgetrouwheid van de rekening

Vier mogelijke opinies bij certificatie:

- “**goedkeuring**” = de jaarrekening geeft een getrouw beeld van de werkelijkheid, in overeenstemming met de toepasselijke boekhoudstandaarden
- “**voorbehoud**” = getrouw beeld, behalve op een aantal punten waarover voorbehoud wordt gemaakt
- “**afkeuring**” = de jaarrekening geeft geen getrouw beeld van de werkelijkheid
- “**onthouding**” = geen opinie, te weinig informatie om een oordeel te formuleren



Geven de rekeningen een getrouw beeld van de werkelijkheid ?

Welke rekeningen ?

= balans, resultatenrekening,
uitvoeringsrekening, toelichting

1. Algemene rekeningen

- Vlaamse ministeries :
departementen + IVA's
zonder rechtspersoonlijkheid
- DAB's

2. Afzonderlijke jaarrekeningen rechtspersonen

Vlaamse rechtspersonen
binnen de consolidatie
Vlaamse deelstaatoverheid
(S13.12)
171 entiteiten, meestal
met een bedrijfsrevisor
(zie bijlage 1)

Vlaamse rechtspersonen
buiten de consolidatie
Bijv. de Watergroep
(S11.0001)

3. ESR-geconsolideerde rekening Vlaamse Gemeenschap

= enkel een
uitvoeringsrekening

Balans = bezit en schulden op 31.12.2017

Niet correcte waardering **materiële vaste activa**: geen afschrijvingen op de werken van burgerlijke bouwkunde (25 mia euro). Zie pp. 22-24

Onderwaardering met 3,4 mia euro van de financiële vaste activa t.o.v. intrinsieke waarde (deelnemingen PMV, ...). Zie p. 27

2017		2017	
ACTIVA		PASSIVA	
Immateriële vaste activa	41,9	Kapitaal	26.702,6
Materiële vaste activa	30.651,8	Reserves	9,9
Financiële vaste activa	8.034,9	Overgedragen resultaat	4.198,6
VASTE ACTIVA	38.728,6	EIGEN VERMOGEN	30.911,1
Vorderingen op meer dan één jaar	264,5	Schulden op meer dan één jaar	4.676,5
Vorderingen op ten hoogste één jaar	1.605,9	Schulden op ten hoogste één jaar	4.616,3
Geldbeleggingen	55,6	• <i>Schulden op meer dan een jaar die binnen het jaar vervallen</i>	770,1
Liquide middelen	5,7	• <i>Financiële schulden</i>	175,8
		• <i>Handelsschulden</i>	453,1
		• <i>Schulden m.b.t. belastingen, bezoldigingen en sociale lasten</i>	1.045,7
		• <i>Overige schulden</i>	2.171,6
Overlopende rekeningen	50,9	Overlopende rekeningen	507,4
VLOTTENDE ACTIVA	1.982,7	VREEMD VERMOGEN	9.800,2
TOTAAL	40.711,3	TOTAAL	40.711,3

(in miljoen euro)

Onderschatting schuld door aanrekening van schulden van 2017 in 2018 (zie volgende dia)

Overwaardering van de vorderingen, omdat geen rekening wordt gehouden met mogelijk oninbare vorderingen (338,7 mio euro) Zie pp. 28-33

Geen voorzieningen voor potentiële verplichtingen (cf. hangende geschillen VFLD) Zie p. 34

Uitvoeringsrekening begroting = ontvangsten en uitgaven in 2017

(in miljoen euro)

	2017
Algemene ontvangsten	38.506,50
Toegewezen ontvangsten	755,1
Totaal ontvangsten	39.261,60
Kredieten begrotingsjaar	
Gesplitste vereffeningskredieten	40.182,40
Variabele kredieten	765,8
Totaal uitgaven	40.948,20
Resultaat	-1.686,70
Opbrengst leningen – Titel III	1.320,00
Aflossing leningen – Titel III	2,6
Resultaat inclusief schuldaflissing	-369,3
Begrotingsuitvoering DAB's	
Ontvangsten	1.200,40
Uitgaven	1.349,40
Resultaat	-149
Begrotingsresultaat	-518,3

Toerekenen van ontvangen en uitgaven aan het juiste jaar =

- bruto worden **92,5 mio euro ontvangsten** van 2017 aangerekend in 2018 en **904,7 uitgaven** mbt 2017 in 2018.
- omdat dit elk jaar terugkeert is de **netto-impact 19,3 mio euro (ontvangsten)** en **30,5 mio euro (uitgaven)**.
(zie pp. 15-18)

Resultatenrekening = overzicht kosten en opbrengsten in 2017

(in miljoen
euro)

Underschatting bedrijfsopbrengsten:

o.a. 92,5 mio euro meer ontvangsten (ten onrechte geboekt in 2018) (p. 15), 31 mio euro voor vorderingen voor kosten en interesten (p. 31)

Underschatting afschrijvingen en waardeverminderingen:

o.a. voor oninbare vorderingen en voor afschrijvingen die niet zijn uitgevoerd (zie pp. 28-33, 37)

Underschatting bedrijfskosten

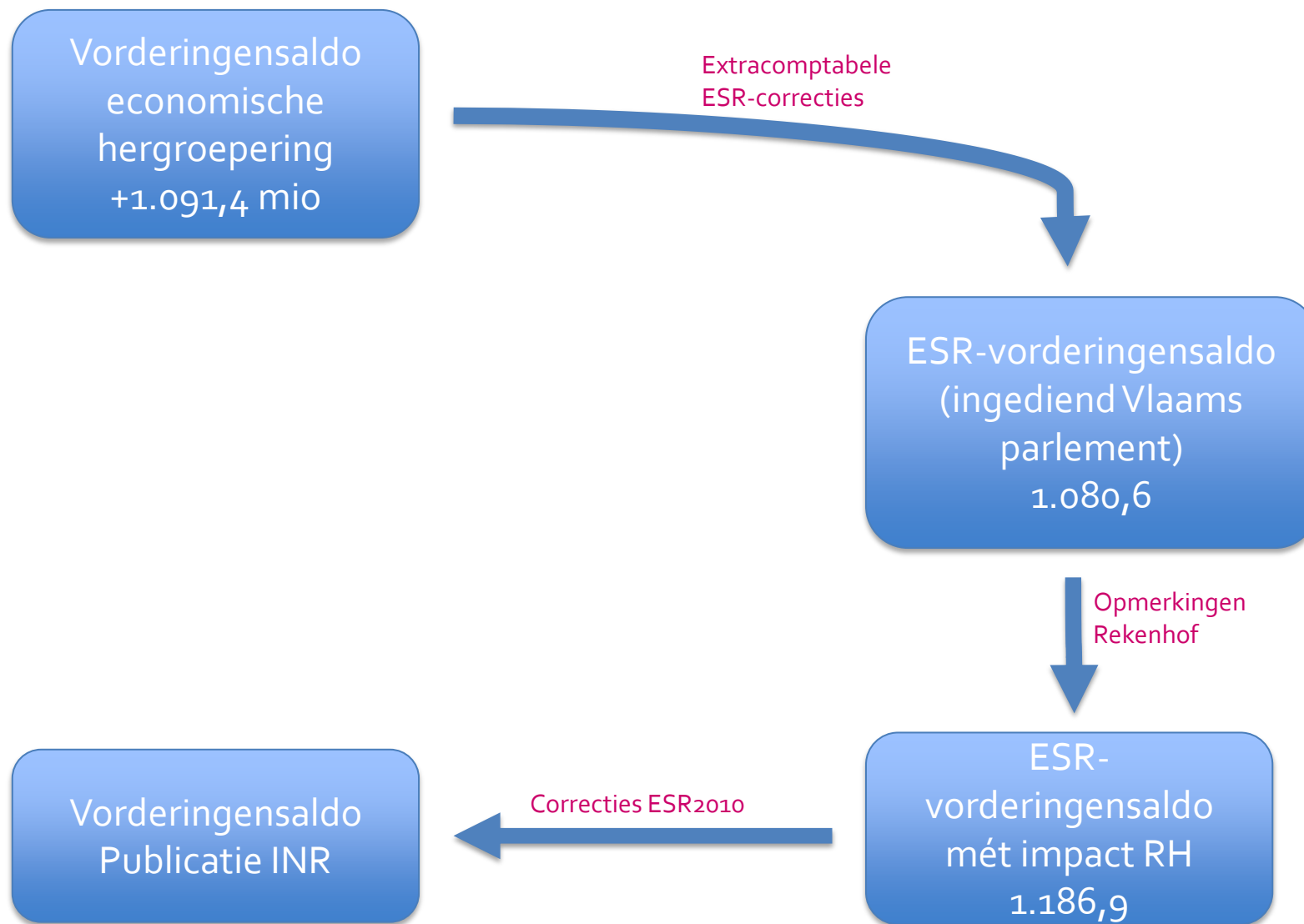
o.a. 904,7 euro kosten die horen bij 2017 maar geboekt zijn in 2018 (p. 15)

Underschatting financiële opbrengsten:

45 mio euro dividenden Vlaamse Participatiemaatschappij – VPM (p. 33)

	2017
Omzet	312,9
Andere bedrijfsopbrengsten	39.129,4
Niet recurrente bedrijfsopbrengsten	165,8
Bedrijfsopbrengsten	39.608,1
Handelsgoederen	4,5
Diensten en diverse goederen	1.213,7
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	997,0
Afschrijvingen en waardeverminderingen	130,7
Andere bedrijfskosten	36.878,1
Niet recurrente bedrijfskosten	100,5
Bedrijfskosten	39.324,5
Resultaat	283,6
Financiële opbrengsten	88,7
Financiële kosten	121,7
Resultaat van het boekjaar voor belastingen	250,4
Belastingen op het resultaat	0,1
Resultaat van het boekjaar	250,3

ESR-geconsolideerde rekening



Opmerkingen Rekenhof met impact op vorderingensaldo

	Impact op vorderingensaldo
Vorderingensaldo ESR-consolidatie 18 mei 2017	+1.080,6
Jaarafgrenzing algemene rekeningen (uitgaven)	-30,5
Geraamde waardeverminderingen vorderingen	-8,9
Jaarafgrenzing Vlaamse rechtspersonen (FJW, K&G, Hermesfonds)	+8,5
Aflossing lening UZGent	-50,5
Federale operatoren (onvolledig)	+15,4
Verwerving Hermesfonds industriepark Zellik	+15,5
Stortingen pensioenfondsen	+58,9
Verkoop VRT-gebouw (onzeker)	+78,6
Afrekening bijzondere financieringswet 2017	+19,3
Totaal impact	+106,3
Aangepast vorderingensaldo	+1.186,9

Opmerkingen Rekenhof met impact op vorderingensaldo

Verwerking EU-subsidies bij universiteiten en VDAB

Te boeken te ontvangen facturen VAPH

Niet registratie aankopen grondenbanken als investeringen

Geen (definitieve) cijfers rechtspersonen (EKM,...)

Geen gegevens federaal geïnde verkeersboetes

Eliminatie interne stromen binnen consolidatiekring

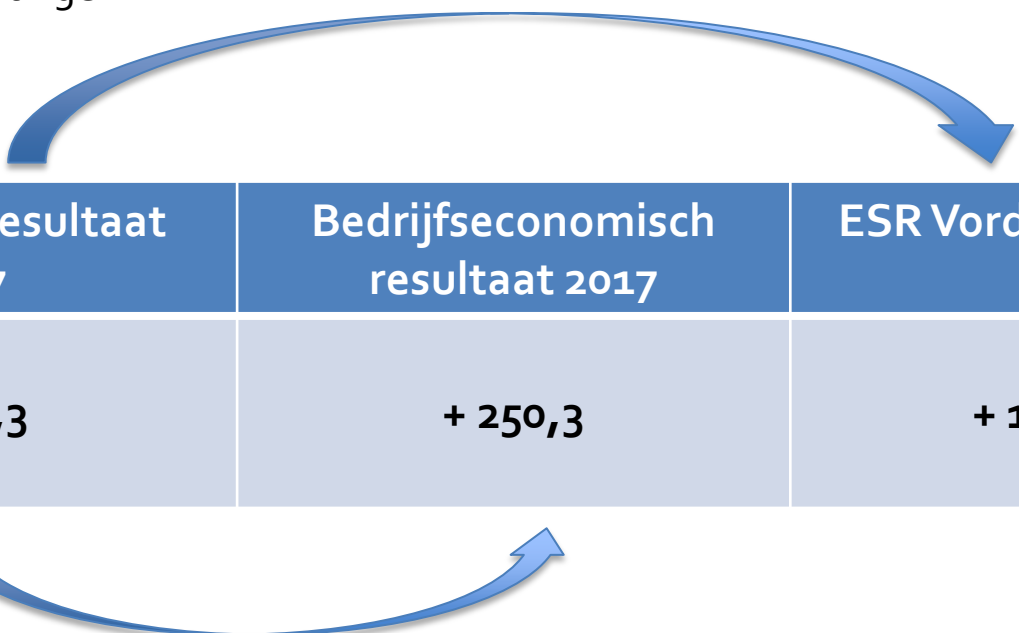
**Impact
onbekend**



Vorderingensaldo INR:
publicatie 20 oktober

Drie saldi Vlaamse overheid in rekeningenrapport

- verschil in scope: ministeries & DAB's **plus** rechtspersonen in de consolidatieperimeter
- eliminatie interne stromen binnen de consolidatiekring en kapitaal- en schuldverrichtingen



miljoen euro

Begrotingsresultaat 2017	Bedrijfseconomisch resultaat 2017	ESR Vorderingsaldo 2017
- 518,3	+ 250,3	+ 1.080,6

+ Verrichtingen met invloed op bedrijfseconomisch resultaat, zonder invloed op begrotingsresultaat (afschrijvingen, meerwaarden / minderwaarden realisatie activa, ...)

= verrichtingen met invloed op begrotingsresultaat zonder invloed op bedrijfseconomisch resultaat (investeringen vaste activa, nieuwe leningen, ...)

ESR-geconsolideerde rekening

Begroot VS:
-71,3 mio

MEER ONTVANGSTEN

- *Versnelde inning gewestelijke personenbelasting (opcentiemen): +715 mio*
- *Hogere inningen gewestbelastingen (vnl erfbelastingen en verkoop- en verdeelrecht): +98 mio*

MINDER UITGAVEN

- *Hogere onderbenutting kredieten dan geraamd: +158,8 mio*
- *Niet uitgevoerde investeringen BAM: +79,0 mio*
- *Positiever resultaat univs en hogescholen: +117,3 mio*

Gerealiseerd
VS: +1.080,6
mio

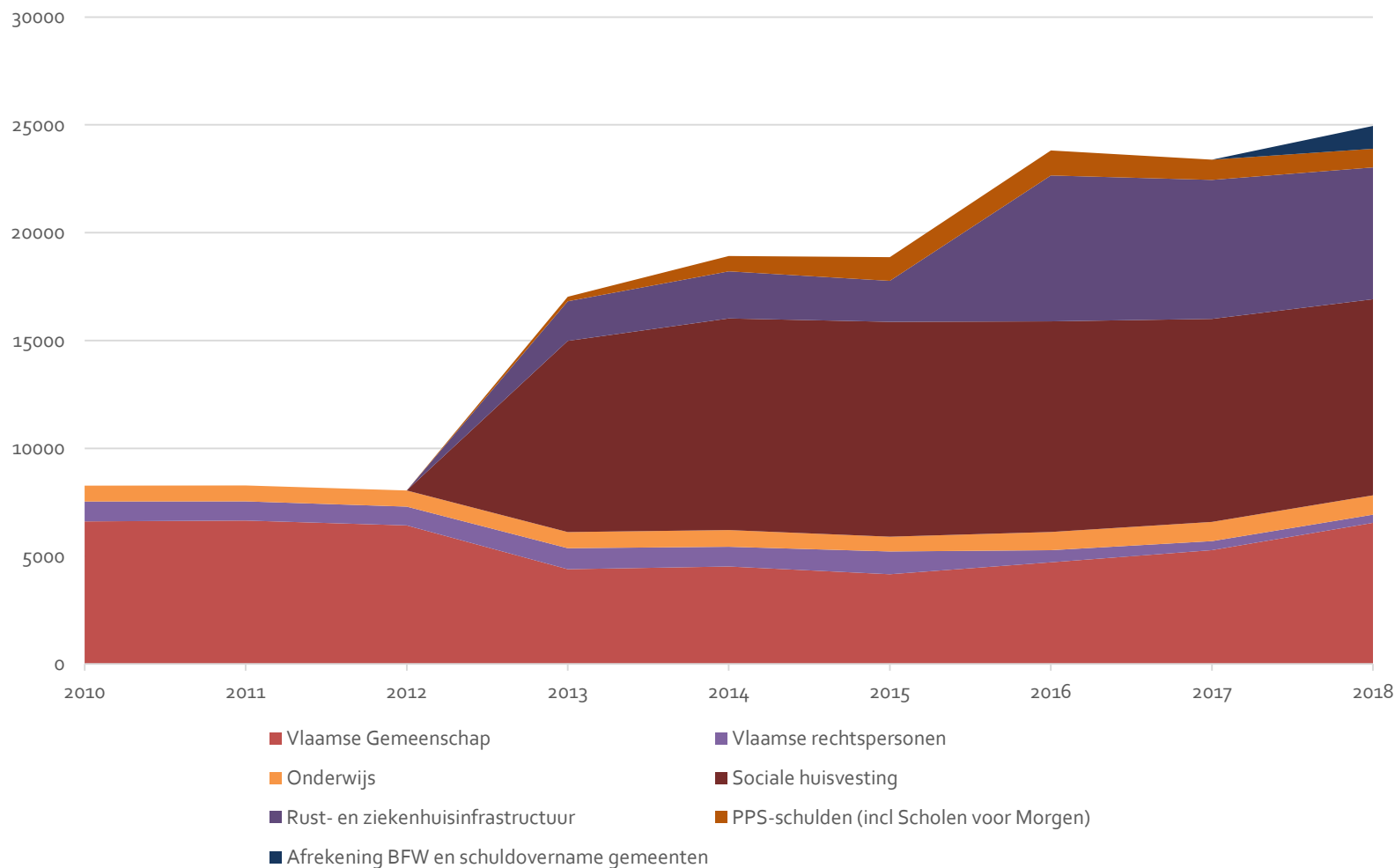
Geconsolideerde schuld per 31 december 2017

(in miljoenen euro)

	2015	2016	2017
Directe uitstaande schuld	4.126,0	4.642,1	5.313,9
VMSW	6.313,2	6.282,5	6.113,0
VWF	3.005,4	2.842,7	2.705,6
Ziekenhuisinfrastructuur	0,0	4.963,2	4.727,0
VIPA	1.846,6	1.760,2	1.670,2
Universiteiten en Hogescholen	305,1	481,1	517,4
Erkende Kredietmaatschappijen	596,9	590,6	595,4
De Lijn	150,2	171,3	151,6
Agion	293,1	313,3	327,5
Scholen van Morgen	369,7	393,9	182,0
Brabo I	165,5	162,2	178,2
Noord Zuid Kempen	200,3	197,3	190,3
Andere	1.578,0	1.008,0	713,6
Totale geconsolideerde schuld	18.950,0	23.808,4	23.385,7

Evolutie geconsolideerde schuld 2010-2018

Evolutie geconsolideerde bruto-schuld Vlaamse overheid (in miljoenen euro)





Toelichting bij de uitvoering

- *Uitvoering globaal zoals voorzien*

Vlaamse regering verstrekt onvoldoende toelichting bij uitvoering van de begroting (↔ jaarverslag = louter bedrijfseconomisch)

- *Gebruik bufferkredieten*

→ niet “voor mogelijke tegenvallers”

→ door uitgebreid gebruik bleken de 200 mio bufferkredieten ontoereikend: 40,4 mio tekort

- *Extra investeringen met km-heffing*

Vlaamse regering houdt belofte: 100 mio vastgelegd

Extra provisie van 59 mio (deels gekoppeld aan opbrengst kilometerheffing) echter voor 47 mio niet gebruikt



Toelichting bij de uitvoering

- *Klimaatfonds*

ESR-ontvangsten: 59,4 mio (emissierechten)

ESR-uitgaven: 123,7 mio “interne” stromen → ?

- *Verkeersveiligheidsfonds*

begrote ontvangsten niet gehaald (4,5 mio ipv 23,1 mio)

middelen van het fonds slechts beperkt effectief gebruikt
(3,2 mio van 26,1 mio)